

La CIA volia un règim com el de Saddam, però sense Saddam

Ara que el xiisme radical torna a provar de desestabilitzar l'Iraq, Ahmad Chalabi torna a estar en l'ull de l'huracà. Antic home de confiança dels neoconservadors nord-americans, es defensa en aquesta entrevista de les acusacions rebudes de ser un espia de l'Iran o d'haver empès Bush a la guerra de l'Iraq.

Era el protegit dels neoconservadors al poder amb George W. Bush, l'home clau dels americans a l'Iraq durant tretze anys i també poc després de la caiguda de Saddam Hussein. Però, de sobte, fa dos mesos, sobre el cap d'Ahmad Chalabi, exbanquer, cap del Congrés Nacional Iraquià i membre de l'exconsell de Govern, van ploure totes les acusacions possibles: des de la sospita d'espionatge a favor de l'Iran fins a haver empès Bush a la guerra amb la qual va ficar la pota del dipòsit d'armes de destrucció massiva. Fins i tot han escorcollat China House, la seva casa oficina a Mansur, on l'hem trobat, anomenada així perquè té forma de pagoda, amb l'exterior exòtic reconstruït pels arquitectes dels servei secret de Saddam: aquesta era en realitat la casa d'hostes del Mukhabarat, el servei secret del dictador. Per això, finalment, Chalabi va començar a buidar el pap sobre la seva relació amb els americans: primer llançant algunes pedres en una quilomètrica entrevista en nou fulletons en el periòdic del seu partit, *Al-Mutamarr*. I ara en aquesta entrevista a *L'Espresso*.

—Quan van començar les seves relacions amb la CIA?

—Fins a l'any 1991, a Londres. No va ser fàcil, al principi. Fins que, l'any 1993, vaig presentar un pla detallat per derrocar el règim de Saddam.

— Què proposava?

— Una insurrecció al nord i al sud, amb les forces dels kurds i dels xiïtes del SCIRI (Consell Suprem per la Revolució Islàmica, de l'aiatol·là Al-Hakim, finançat per l'Iran i per l'aliança del Consell Nacional Iraquià del mateix Chalabi). Aquest aixecament després hauria d'haver-se estès a Bagdad, seguint un programa polític molt concret. Ho vaig exposar amb detalls a l'administració americana al complet: Departament d'Estat, Consell de Seguretat Nacional, Ministeri de Defensa, CIA...

— Què li van respondre?

— Res. Restaren en silenci.

— Per quin motiu?

— Preferien una altra solució: un cop d'estat a Bagdad, sense cap insurrecció. Volien un altre home fort, un règim com el de Saddam, però sense Saddam. Encara més, no els importava gens la democràcia.

— Qui preferia un cop d'estat? La que era llavors l'administració de Bill Clinton o la CIA?

— La CIA.

— I Clinton?

— No tenia cap projecte per a l'Iraq: George Tenet, cap de la CIA, va suggerir-ne el seu, i Clinton va acabar acceptant-lo. En una trobada preguntà als responsables de l'Agència quins eren els seus plans. Li contestaren que no tenien sota la màniga cap substitut de Saddam. "Bé, torneu quan en tingueu un", va respondre.

"La CIA volia un cop d'estat a Bagdad, sense cap insurrecció popular. Volien un altre home fort, un règim com el de Saddam, però sense Saddam. Encara més, no els importava gens la democràcia."

— Efectivament, l'any 1996, la CIA intentà organitzar un cop d'estat a Bagdad.

— Sí, i va fallar miserablement. No es pot dir que Tenet i la CIA hagin fet molt per tombar el règim de debò.

— Quina relació tenia amb la CIA entre el 1993 i el 1996?

— Aleshores tenia el meu quarter general a Salahuddin, al Kurdistan, prop d'Arbil. La CIA tenia destinats a Salahuddin cinc homes: canviaven cada sis mesos, i evidentment ni tan sols tenia temps de conèixer-los personalment.

— Tanmateix, en l'entrevista a l'*Al-Mutamar*, vostè assenyala una petició bastant greu que li van fer aquests

“Vaig presentar un pla per derrocar Saddam, però ells preferien un cop d'estat, un règim com el de Saddam, però sense Saddam”

— Em van dir: “Per què no ataca la seu de les Nacions Unides, i així després acusem Saddam d'haver-ho fet?”

— Atacar quina seu de l'ONU?

— El quarter general d'Arbila, situat al barri d'Enkawa, la zona cristiana, prop d'una església que tenia dins la foto de Saddam al costat de la de Jesucrist!

— I com volien que vostè ataqués?

— Amb trets d'artilleria. Colps de mort.

— Buscaven una matadissa?

— No ho van dir explícitament. Però és cert que no els preocupava que moriren innocents.

— Quan es va produir la vostra entrevista?

— L'any 1995. Era el mes de març. Naturalment, m'hi vaig negar.

— Es recorda de quin era el cap de la missió de la CIA a Salahuddin, aleshores?

— Sí, però no tinc intenció de dir-ne el nom. Almenys, no en aquesta sessió.

— Tanmateix, durant el mateix any 1995, vostè i el CNI van intentar la via de la revolució armada contra Saddam. Tenien el suport de la CIA?

— La CIA ens va dir: “aneu endavant, estem amb vosaltres, us donem suport”. En realitat no va fer res per ajudar-nos. I el dia de l'atac enviaren un missatge al conseller de la Seguretat Nacional i al president del EUA que afirmava: “el risc de fracàs és alt”. Per la resta, els de la CIA sempre han mentit. En el període gener-març del 2003, van fer creure al president Bush que havien aconseguit penetrar en el cercle de Saddam i assassinar-lo. En canvi, va ser Saddam qui va penetrar en el pla i el va espatllar.

— Fins fa sis mesos, vostè era considerat pels americans com l'aliat més fiable. De sobte les coses es capgiren. I ara es troba sota investigació per les seves estretes relacions amb l'Iran.

— Absurd. Jo sempre he dit als americans que sense l'ajuda de l'Iran hauria estat bastant difícil enderrocar Saddam. És veritat que he anat moltes vegades a l'Iran. A la llum del dia. Fins i tot l'agost del 2002, recordo, vaig trucar a la Casa Blanca, des de l'oficina del Congrés Nacional Iraquià de Teheran. I també al

Consell de Seguretat Nacional i al Departament d'Estat.

— Està acusat d'haver revelat secrets perillosos al Govern iranià.

— Això és fals. Però és la manera amb la qual la CIA ha aconseguit tallar les relacions entre nosaltres i l'administració Bush. Vostè sap que, als Estats Units, és una sospita molt greu, la d'haver facilitat informació a un país com l'Iran. I ara cap membre de l'administració de Washington pot tenir mai més contactes amb mi. Una maniobra per posar traves a tots els qui ens han donat suport a Amèrica.

— És a dir, els neoconservadors lligats al Pentàgon?

— Ja l'any 1998, una carta oberta demanava que Amèrica es mobilitzara per aconseguir l'alliberament de l'Iraq de Saddam. Estava firmada per 38 persones. Ara les trobem totes dins l'administració Bush; començant pel secretari de Defensa, Donald Rumsfeld i els seus dos substituïts, Paul Wolfowitz i Douglas Feith.

— Vostè és, doncs, l'instrument de la guerra de bandes entre la CIA, el Departament d'Estat i el Pentàgon?

— No solament això. M'ataquen també perquè hem treballat molt amb l'exèrcit americà, i hem obtingut èxits importants, hem descobert algunes xarxes terroristes de Saddam, i la CIA no ha aconseguit fer res d'això. La CIA descarrega sobre mi la responsabilitat dels seus fracassos, incloent-hi que no aconseguís trobar les armes de destrucció massiva de Saddam.

— Armes que vostè va garantir que hi eren. Va enganyar els americans.

— No és cert. La CIA ens va demanar que trobàrem científics iraquians al corrent dels fets. Nosaltres els vam presentar tres persones, ells se les van escoltar, no era la nostra responsabilitat analitzar aquesta informació. Són ells, els serveis secrets de la primera potència mundial, o m'equivoco?

— El 20 de maig, agents de la policia iraquiana, civils i oficials de l'exèrcit americà van escorcollar la seva casa i el quarter general de seu partit, i en confiscaren arxius i ordinadors. Què buscaven en realitat?

— Documents, suposo. Esborranys, apunts. Potser relacionats amb els escàn-

Que ningú no toqui el raïs

Les polèmiques que acompanyen l'inici del judici a Saddam Hussein han acabat tocant el punt feble. Com es pot parlar de democràcia en un país on encara són vàlides les regles jurídiques d'una dictadura? Incloent-hi la pena de mort, abolida per l'administració provisional de Paul Bremer, però que els iraquians volen desenterrar per jutjar el raïs. Sota les pressions del Govern britànic, s'ha mogut l'Associació Internacional Bar (AIB), una organització internacional de juristes amb seu a Londres, a la qual correspon donar uns cursos de formació a magistrats iraquians aquest estiu a Dubai. L'AIB ha demanat ajuda a l'associació "No hi ha pau sense justícia", el comitè internacional fundat per Emma Bonino, que ha dirigit la campanya per la institució del Tribunal Penal Internacional.

I l'associació radical ha contestat amb els currículums de dos joves juristes, l'italià Niccolò Figà Talamanca i l'australiana Alison Smith, que tenen una llarga experiència en altres zones calentes, com ara l'ex-Iugoslàvia, el Timor Est i Sierra Leona, on s'han fet cursos internacionals *ad hoc*.

A ells els tocarà les lliçons que fan referència a les possibles acusacions per genocidi, crims de guerra i contra la humanitat. Però la seva presència és també senyal que, pel que fa a la pena capital, hi haurà una forta pressió sobre les autoritats iraquianes, com ja ho fa palès la campanya internacional d'altres radicals: els abolicionistes de "Que ningú no toqui el malvat", amb el seu darrer lema "Que ningú no toqui daddam". Qui també haurà de fer canviar d'idea els jutges iraquians serà la parella italoaustraliana enviada per l'AIB. Parella de fet i de dret, ja que els dos són marit i muller.

dols del programa Petrolí per Aliments de les Nacions Unides que jo havia denunciat. Diners que acabaven en les butxaques d'importadors americans i francesos, suborns a funcionaris de les Nacions Unides, el 10% d'efectiu ingressat per una empresa que proveïa l'Iraq d'aliments, en un compte jordà de Saddam sota nom fals. O altres robatoris més recents.

— Quins eren aquests robatoris?

— Un es va cometre entre el 18 de febrer i el 19 de març del 2003, un pocs dies

abans de l'atac. Un milió de tones de petroli, equivalent a 7,7 milions de barrils, es van vendre a una empresa jordana, l'Alfiya, dels germans Khaled i Akram Shahin, germanastres i socis del rei Abdal-lah. Venuts a 50 dòlars la tona, mentre que el preu aleshores oscil·lava entre 140 i 149 dòlars: 96 milions de dòlars furtats al poble iraquità. Quina casualitat que trobem Alfiya entre les primeres companyies a signar un lucratiu contracte per als propers anys amb l'autoritat provisional.

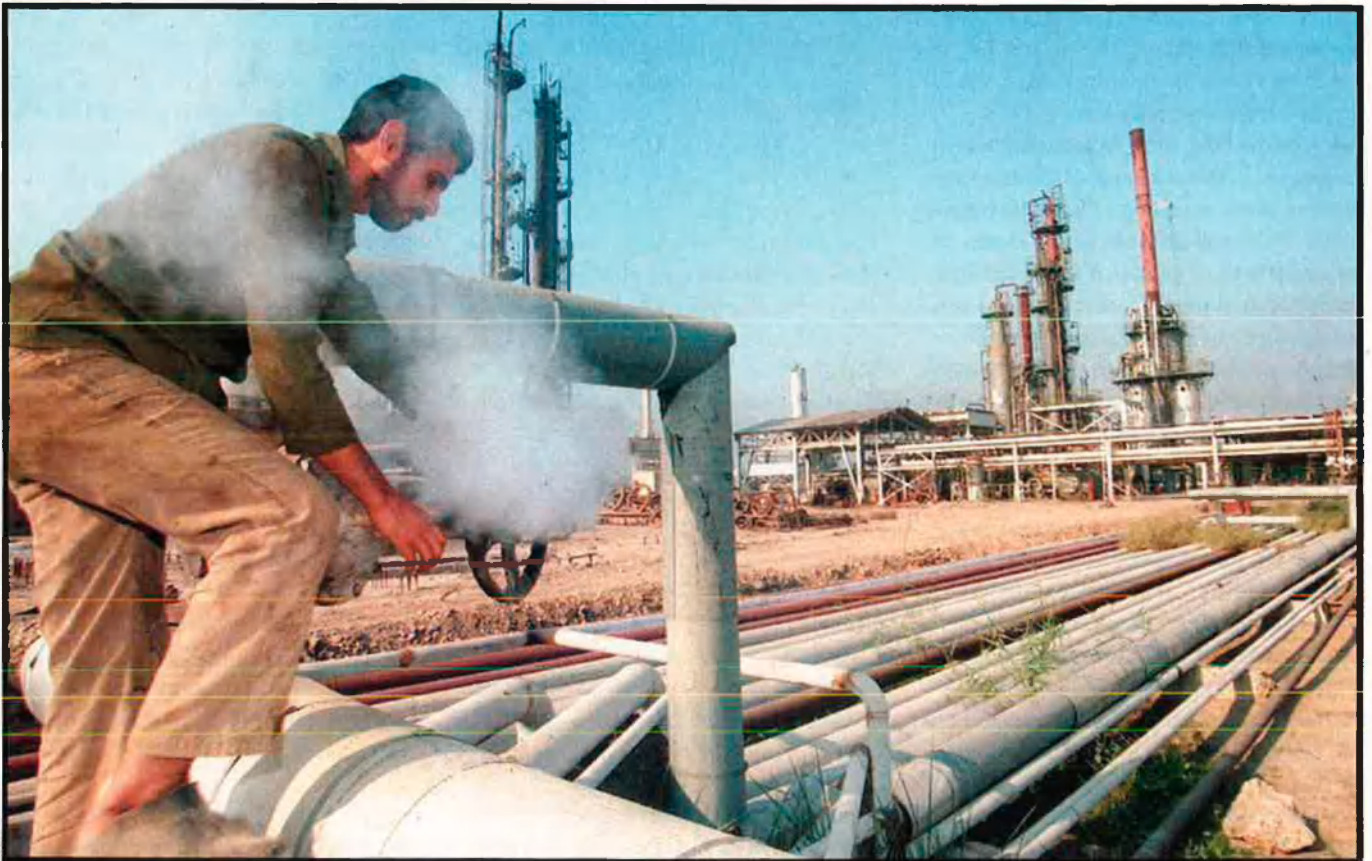
— Però va ser Saddam qui es va vendre aquest petroli, no els americans...

— Sap com es va transportar aquest petroli? Mitjançant tres vaixells que partiren de Bassora. S'imagina què era el Golf en aquells dies? Creu de debò que haurien pogut transitar-hi set petroliers sense el consentiment dels americans?

— És veritat, les seves relacions amb Jordània sempre han estat molt tempestuoses. L'any 1992 un tribunal jordà el va condemnar a 22 anys per fallida fraudulenta en la caiguda de l'Al Batra Bank.

— Es tractava, i no sols ho afirmo jo sinó també el cap de la intel·ligència jordana, d'un atac contra mi i contra el rei Hussein: amb qui vaig estar quatre vegades.

**"Els de la CIA
sempre han
mentit. Van fer
creure a Bush que
aconseguirien
violar el cercle
de Saddam
i assassinar-lo"**

Ahmad Chalabi ha denunciat múltiples irregularitats en la gestió del programa Petrolí per Aliments. Segons diu, aquests diners han acabat en les butxaques dels exportadors americans i francesos, de funcionaris de l'ONU i de Saddam Hussein.

—L'escorcoll de març és impensable tret que hagi tingut almenys el vistiplau tàcit de qui era aleshores el governador civil de la Coalició, Paul Bremer. Quines raons podia tenir Bremer contra vostè?

—Paul Bremer era l'únic que tenia la signatura del compte del DFI, el fons per al desenvolupament de l'Iraq, en el Banc de la Reserva Federal a Nova York. Tenia 19 milions de dòlars per gastar. I els va gastar. Diners iraquians, no americans: provinents no només del petroli, sinó també del desbloqueig dels comptes bancaris iraquians als Estats Units, Alemanya, Jordània i altres llocs, i els que anaven distraient del programa Petrolí per Aliments, acabat a hores d'ara, diners recuperats ací després de la guerra.

—Com es van gastar aquests 19 milions de dòlars?

—No ho sabem, de fet no ho sap ningú. Hi ha un organisme, el CIAC (Consell Internacional d'Assessorament i Con-

trol), nomenat el maig del 2003 justament amb aquest objectiu pel Banc Mundial i pel Fons Monetari Internacional, però els auditors de la KPMG, l'em-

“Bremer tenia 19 milions de dòlars per gastar, i els va gastar. Diners del desbloqueig dels comptes iraquians als EUA i del programa Petrolí per Aliments”

presa contractada per fer-ne els controls, van escriure en el seu primer informe que l'autoritat provisional de Bremer hi va mostrar resistència i hi va posar tot de traves burocràtiques. El Congrés americà ho comprovarà. No acceptarà els fets consumats. Crec que descobrirà un gran escàndol.

—Sí, però quin paper té vostè en tot això?

—Jo he demanat comptes de com es van gastar els nostres diners, quatre mesos abans de l'informe KPMG. A Bremer, li n'he parlat almenys deu vegades: la seva resposta sempre ha estat el silenci. És cert que no els agrada el tema. I m'han enviat la policia. Quina manera més ridícula de tractar-me! Ara, que no em sorprèn gens: els americans sempre han reneгат del seus amics. Sobretot en els moments difícils.

Emanuele Giordana
© L'Espresso - EL TEMPS
Traducció: Yolanda Girao